

A .../2017. (V. 25.) XI. ÖK határozat melléklete

BUDAPEST FŐVÁROS XI. KERÜLET
ÚJBUDA ÖNKORMÁNYZATA

SZOCIÁLIS ÉS GYERMEKVÉDELMI
BESZÁMOLÓ 2016

T A R T A L O M

Pénzbeli és természetben nyújtott támogatások	3
Áttekintés	3
Az egyes támogatások bemutatása	3
Személyes gondoskodást nyújtó ellátások	10
Áttekintés	10
Kötelező feladatként biztosított szociális alapszolgáltatások	12
Kötelező feladatként biztosított szociális szakosított ellátás	21
Önként vállalt feladatként biztosított szociális alapszolgáltatások	22
Önként vállalt feladatként biztosított szociális szakosított ellátások	25
Kötelező feladatként biztosított gyermekjóléti alapellátások	28
A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása	36
Újbuda demográfiai mutatói	39
Az Önkormányzat által fenntartott intézmények rövid bemutatása	40
Egyesített Bölcsődei Intézmények	40
Újbudai Humán Szolgáltató Központ	41
Újbudai Idősek Háza	42
Újbudai Szociális Szolgálat	43
Összefoglalás	43
Megállapítások	43
Javaslatok, célok meghatározása	44

Pénzbeli és természetben nyújtott támogatások

[1] Áttekintés

A 2016. évben a pénzbeli és természetben nyújtott támogatásokkal kapcsolatos feladatok ellátása a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.), a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) és a rászorult személyek támogatásáról szóló 10/2015. (II. 25.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: rendelet) előírásai alapján történt.

Törvényben szabályozott kötelező feladatok

- köztemetés
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

Törvényi felhatalmazás alapján önkormányzati rendeletben szabályozott **kötelező** feladatok

- rendkívüli újbudai (települési) támogatás egyes jogcímei

Törvényi felhatalmazás alapján önkormányzati rendeletben szabályozott **önként vállalt** feladatok

Rendszeres támogatások

- újbudai lakásfenntartási támogatás
- újbudai gondozási támogatás
- újbudai gyógyszer-támogatás
- újbudai utazási támogatás
- újbudai nevelési támogatás
- újbudai időskorúak támogatása
- újbudai gyermekétkeztetési támogatás

Rendkívüli támogatások

- rendkívüli újbudai támogatás
- újbudai temetési támogatás
- újbudai karácsonyi támogatás
- újbudai életkezdési támogatás
- újbudai tartozásrendezési támogatás

[2] Az egyes támogatások bemutatása

Köztemetés

A Képviselő-testület – átruházott önkormányzati hatáskörben a Polgármester – feladata az Önkormányzat illetékességi területén elhunyt személy közköltségen történő eltemetése, amennyiben nincs vagy nem lelhető fel az eltemetetésre köteles hozzátartozó, vagy a hozzátartozó az eltemetetésről nem gondoskodik. A

köztemetés költsége a jogszabály szerint eltemettetésre köteles személytől, az elhunyt személy örökösétől vagy a köztemetésre köteles önkormányzattól visszakövetelhető. Ennek megfelelően a megfizetett összeg egy része megtérül az Önkormányzat részére. A köztemetés költségének más önkormányzattól történő visszakövetelésére 37 esetben, összesen 3 322 ezer Ft, hozzátartozótól 7 esetben, 402 ezer Ft összegben került sor.

1. táblázat

**Köztemetés
elrendelése**

	2015	2016
Az elrendelt köztemetések száma (db)	73	100
Az Önkormányzat ráfordítása (ezer Ft)	6 755	11 807

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításával a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményére, tankönyvtámogatásra továbbá az évente két alkalommal folyósított, gyermekeként 5 800 Ft összegű Erzsébet utalvány formájában nyújtott természetbeni támogatásra.

2. táblázat

**A kedvezményre jogosult
gyermekek száma életkor
szerint**

Korosztály	2015	2016
0-6 éves	366	247
7-14 éves	520	434
15-18 éves	193	160
19- éves	33	38
Összesen	1112	879

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jogosultsági jövedelemhatára 37 050 Ft, gyermekét egyedül nevelő szülő vagy tartós beteg, fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülő/család, illetve nagykorú gyermek esetében 39 900 Ft volt. Kérelem elutasítására 80 esetben került sor, jellemzően a jövedelemhatár túllépése miatt.

3. táblázat

**A kedvezményre jogosult
családok száma a
gyermekek száma szerint**

	2015	2016
1 gyermek	306	209
2 gyermek	190	152
3 gyermek	87	77
4 vagy több gyermek	37	41
Összesen	620	479

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli ellátás

Az ellátásra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt, a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban, nyugdíjszerű rendszeres pénzellátásban vagy időskorúak járadékában részesülő hozzátartozó jogosult. A támogatás havi összege 2016. évben gyermekenként 6 270 Ft, melyhez évente két alkalommal folyósított, gyermekenként 8 400 Ft összegű pénzbeli támogatás is kapcsolódik. A kifizetett támogatás összegét a központi költségvetés az Önkormányzat részére teljes egészében visszatéríti.

4. táblázat

**Az ellátásra jogosult
gyermek
száma életkor
szerint**

Korosztály	2015	2016
0-6 éves	3	1
7-14 éves	2	5
15-18 éves	5	2
Összesen	10	8

5. táblázat

**A kedvezményre jogosult
családok száma a
gyermek
száma szerint**

	2015	2016
1 gyermek	8	5
2 gyermek	1	1
3 gyermek	0	0
4 vagy több gyermek	0	1
Összesen	9	7

Karácsonyi támogatás

A rendelet szerint a gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, valamint a kerületi lakóhellyel rendelkező három vagy több gyermekes családban nevelkedő gyermek törvényes képviselője részére, karácsonyi támogatás címen, december hónapban egyszeri támogatás folyósítására került sor.

6. táblázat

**A karácsonyi támogatást
kapott
gyermek
és
családok száma**

	2015	2016
gyermek száma	2264	1306
családok száma	941	413
folyósított összeg (ezer Ft)	11 320	6 530

Újbudai lakásfenntartási támogatás

Az újbudai lakásfenntartási támogatást az Önkormányzat, a lakhatás költségeinek megfizetéséhez, közvetlenül az érintett közüzemi szolgáltatóhoz folyósítja. A támogatás háztartásra vetített jövedelemhatára 71 250 Ft volt, mértéke a jövedelemtől és a lakásmérettől függ.

7. táblázat**Újbudai lakásfenntartási támogatás**

	2015	2016
az érintett háztartások száma	706	825
a folyósított támogatás összege (ezer Ft)	34 247	48 049

Újbudai gondozási támogatás

A támogatásra az a hozzátartozó jogosult, aki tizennyolcadik életévét betöltött tartósan beteg személy gondozását végzi, családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem legfeljebb 57 000 Ft, továbbá a gondozásra szoruló személy gondozási szükséglete a napi kettő órát meghaladja. A támogatás összege négy órát meghaladó gondozási szükséglet esetén havonta 26 550 Ft, ennél kevesebb gondozási szükséglet esetén pedig havonta 13 275 Ft volt.

8. táblázat**Újbudai gondozási támogatás**

	2015	2016
az érintett személyek száma	52	51
a folyósított támogatás összege (ezer Ft)	9 403	11 425

Újbudai gyógyszer-támogatás, újbudai időskorúak támogatása

Újbudai gyógyszer-támogatásra az a rászoruló személy jogosult, akinek a házi orvos által igazolt gyógyszerköltség viselése aránytalan megterhelést jelent jövedelméhez képest, továbbá a lakcím- és jövedelmi feltételeknek megfelel. A támogatás folyósítására havi rendszerességgel került sor.

9. táblázat**Újbudai gyógyszer-támogatás**

	2015	2016
az érintett személyek száma	179	283
a folyósított támogatás összege (ezer Ft)	2 613	7 184

Az újbudai időskorúak támogatására – február hónapban hatezer forint, szeptember hónapban pedig kilencezer forint összegben – a hetvenötödik életévét betöltött, a lakcímfeltételnek megfelelő kérelmező, legfeljebb havi 199 500 Ft-os jövedelemhatár figyelembevételével jogosult. A 2016. évben is megtörtént a támogatás felülvizsgálata, a lakcímfeltétel átfogó ellenőrzése és az adatbázisnak a népesség-nyilvántartással való összevetése.

10. táblázat**Újbudai
időskorúak
támogatása**

	2015	2016
az érintett személyek száma	8147	7609
a folyósított támogatás összege (ezer Ft)	116 798	109 368

Újbudai gyermekétkeztetési és újbudai utazási támogatás

Újbudai gyermekétkeztetési támogatás állapítható meg a nem önkormányzati intézményt látogató XI. kerületi gyermek esetében, melynek folyósítására az étkeztetést nyújtó intézmény részére havonta kerül sor. Az újbudai utazási támogatásra az a tanuló jogosult, akinek esetében a lakóhelye és a köznevelési intézmény távolsága indokolja a tömegközlekedési eszköz használatát, továbbá a család a jövedelmi feltételeknek megfelel.

11. táblázat**Újbudai
gyermek-
étkeztetési és utazási
támogatás**

	2015	2016
az érintett gyermekek száma	173	218
az érintett családok száma	111	146
a folyósított támogatás összege (ezer Ft)	1 251	1 909

Újbudai nevelési támogatás

A támogatásra a második életévet betöltött, de három év alatti gyermekek jogán azon szülők jogosultak, ahol a gyermek részére bölcsődei férőhelyet az Önkormányzat nem tud biztosítani és a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a nyugdíjminimum kétszeresét, 57 000 Ft-ot.

12. táblázat**Újbudai
nevelési
támogatás**

	2015	2016
a megállapított jogosultságok száma	33	32
a folyósított támogatás összege (ezer Ft)	3 896	4 891

Rendkívüli újbudai támogatás

A rendkívüli települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni, alkalmanként jelentkező többletkiadásaik vagy gyermekük hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorúlnak. A támogatás esetenkénti összegének megállapítása a család jövedelme és a családban nevelt gyermekek száma alapján történik.

13. táblázat**Rendkívüli újbudai támogatás**

	2015	2016
a megállapított jogosultságok száma	2505	2624
a folyósított támogatás összege (ezer Ft)	25 521	40 158

Újbudai temetési támogatás

A temetési támogatás annak a személynek állapítható meg, aki az elhunytat eltemettette, de a temetési költségek viselése a saját, illetve családja létfenntartását veszélyezteti. A támogatás összegének megállapítása a kérelmező jövedelmének figyelembe vételével történik.

14. táblázat**Újbudai temetési támogatás**

	2015	2016
a megállapítások esetszáma	148	165
a folyósított támogatás összege (ezer Ft)	12 104	13 535

Újbudai életkezdési támogatás

A támogatásra a gyermek születésekor a XI. kerületben lakóhellyel rendelkező, a gyermeket saját háztartásában nevelő, szociálisan rászorult szülő vagy törvényes képviselő jogosult, a gyermek megszületését követő hat hónapon belül. A támogatás összege alapesetben 28 500 Ft, azonban ha a család egy főre jutó jövedelme nem haladja meg a 71 250 Ft-ot, akkor 99 750 Ft.

15. táblázat**Újbudai életkezdési támogatás**

	2015	2016
a megállapítások esetszáma	648	859
a folyósított támogatás összege (ezer Ft)	35 582	42 721

Babaköszöntő, iskolakezdési, óvodakezdési csomag

Az Önkormányzat a gyermeket vállaló családokat, továbbá az óvodába lépő kisgyermekeket, a tanévkezdő diákokat az élethelyzetéhez illeszkedő szükségletnek megfelelően összeállított csomaggal támogatta.

16. táblázat**Újbudai
önkormányzati
csomagok**

	2015	2016
	db	db
	összeg (ezer Ft)	összeg (ezer Ft)
babaköszöntő csomag	27	1063
	280	10 000
óvodakezdési csomag	4100	1400
	6 597	2 204
iskolakezdési csomag	5300	5110
	8 890	9 545

Újbudai tartozásrendezési támogatás

Tartozásrendezési támogatás nyújtható a lakás nagykorú tulajdonosa, bérlője, özvegyi jogon hasznélvezője részére legfeljebb kettőszázötvenezer forint összegben, a lakásfenntartással összefüggő költségek megfizetésében felmerülő tartozások rendezésére. A támogatás összegét az Önkormányzat a tartozás jogosultja részére közvetlenül folyósítja.

17. táblázat**Újbudai
tartozásrendezési
támogatás**

	2015	2016
a megállapítások esetszáma	6	20
a folyósított támogatás összege (ezer Ft)	403	3 441

Személyes gondoskodást nyújtó ellátások

[1] Áttekintés

A 2016. évben a személyes gondoskodást nyújtó ellátások biztosítása az Szt., a Gyvt. továbbá a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 16/2014. (V. 28.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: önkormányzati rendelet) előírásai alapján az Önkormányzat intézményeiben valamint ellátási szerződések útján történt.

Kötelező szociális ellátási feladatok

Alapszolgáltatások

- szociális étkeztetés (intézmény)
- házi segítségnyújtás (intézmény)
- családsegítés (intézmény)

nappali ellátások

- hajléktalan személyek (ellátási szerződés)
- időskorúak, demens személyek (intézmény)
- pszichiátriai betegek
- szenvedélybetegek (ellátási szerződés)
- fogyatékkal élő személyek (intézmény, ellátási szerződés)

Szakosított ellátás - átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény

- időskorúak gondozóháza (intézmény)

Önként vállalt szociális ellátási feladatok

Alapszolgáltatások

- támogató szolgáltatás (intézmény)
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (intézmény)
- utcai szociális munka (ellátási szerződés)

közösségi ellátások

- szenvedélybetegek ellátása (ellátási szerződés)
- alacsonyküszöbű ellátás (ellátási szerződés)

Szakosított ellátások

ápolást, gondozást nyújtó intézmény

- idősek otthona (intézmény)

átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény

- hajléktalan személyek átmeneti otthona (ellátási szerződés)
- fogyatékkal élő személyek átmeneti otthona (ellátási szerződés)

Kötelező gyermekjóléti ellátási feladatok

Alapellátások

- gyermekjóléti szolgáltatás (intézmény)
- gyermekjóléti központ (intézmény)

gyermekek napközbeni ellátása

- bölcsőde (intézmény)

gyermek átmeneti gondozása

- helyettes szülői ellátás (ellátási szerződés)
- gyermekek átmeneti otthona (ellátási szerződés)
- családok átmeneti otthona (ellátási szerződés)

18. táblázat**Az Önkormányzat feladatellátása, ráfordításai**

Intézmény/Szervezet - ellátott feladat	Az Önkormányzat ráfordítása (ezer Ft)	
	2015	2016
Egyesített Bölcsődei Intézmények - bölcsőde	774 561	901 304
Újbudai Humán Szolgáltató Központ - család- és gyermekjóléti szolgálat és központ	210 903	260 106
Újbudai Idősek Háza - idősek átmeneti ellátása - demens személyek átmeneti ellátása - idősek otthona	197 100	229 589
Újbudai Szociális Szolgálat - szociális étkeztetés - házi segítségnyújtás - fogyatékos személyek nappali ellátása - idősek nappali ellátása - demens személyek nappali ellátása - támogató szolgáltatás - jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	556 167	634 825
Anyaoztalmazó Alapítvány - családok átmeneti otthona	3 521	4 756
Down Alapítvány - fogyatékos személyek átmeneti otthona	5 887	3 936
Fehér Kereszt Közhasznú Egyesület - helyettes szülői ellátás	696	771

	2015	2016
Katolikus Karitás	8 854	8 855
- szenvedélybetegek nappali ellátása		
- alacsony küszöbű ellátás		
- közösségi ellátások		
Krízis Alapítvány	20 475	24 973
- gyermekek átmeneti otthona		
Kürti Erzsébet Önségítő Egyesület	1 075	1 075
- hajléktalanok nappali és átmeneti ellátása		
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület	10 677	10 677
- hajléktalanok nappali és átmeneti ellátása		
Szellemi Sérült Testvéreinkért Alapítvány	3 984	5 976
- fogyatékos személyek nappali ellátása		

[2] Kötelező feladatként biztosított szociális alapszolgáltatások

Étkeztetés

Újbudai Szociális Szolgálat
1119 Budapest, Keveháza utca 6.

A kerületben élő, többnyire idős emberek egy része szociális, egészségi állapota miatt nem képes önmagát teljes körűen ellátni. Számukra az étkeztetés nyújt megfelelő segítséget önálló életvitelük fenntartásában, napi egyszeri meleg étel biztosításával az év 365 napján – hétvégén és ünnepnapokon is. A fenntartó Önkormányzat és az Intézmény a szociális alapon igénybe vehető étkezés lehetőségét mindazok számára megteremti, akik más módon nem jutnak naponta meleg ételhez. 2016-ban az intézményi térítési díjak az előző évhez képest nem változtak. Az igénybevevők által fizetendő személyi térítési díjak sávos meghatározása az ellátottak számára nem módosult.

Az ellátottak többsége, 63 %-a nő, 37 %-a férfi. Az ellátás indokoltságát erősíti az a tény, hogy az igénybevevők 63 %-a egyedül él.

19. táblázat

**Az étkeztetés
napi átlagos
adagszáma**

	2015	2016
helyben fogyasztott	403	281
kiszállított	770	756

20. táblázat

**Az étkeztetést
igénybe vevők
életkori megoszlása**

Korosztály	2015		2016	
	személy	százalék	személy	százalék
0-39	13	2	18	2,6
40-64	197	26	171	24,7
65-74	167	22	164	23,7
75-90	310	41	276	39,9
91-	61	9	63	9,1
Összesen	748	100	692	100,0

Házi segítségnyújtás

Újbudai Szociális Szolgálat
1119 Budapest, Keveháza utca 6.

A házi segítségnyújtás célcsoportjába azok az idős, beteg vagy fogyatékos személyek tartoznak, akik a mindennapi életben nélkülözhetetlen feladataik ellátásában (fürdés, bevásárlás, takarítás, hivatalos ügyintézés, főzés, mosás, fűtés stb.) külső segítséget igényelnek. Az Szt. szerint a szolgáltatás az alapvető gondozás és az alapápolás körébe tartozó feladatokat látja el, segítséget nyújt az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában. Prevenációs szerepet tölt be, segítséget nyújt a vészhelyzetek kialakulásának megelőzésében. A házi segítségnyújtást a megállapított napi gondozási szükségletnek megfelelően szükséges nyújtani. A szolgáltatás térítésköteles, mértékét az önkormányzati rendelet szabályozza.

A jogosultságot megalapozó rászorultság felülvizsgálata 2015. december 31. napjáig megtörtént, de a megállapodások módosítására 2016. elején került sor. Az új szabályoknak megfelelően az értékelő adatlap kategóriái közül négyet a házi orvosnak kell értékelnie. 2016-ban nem növekedett a szociális segítséget igénylő, illetve arra jogosulttá váló személyek száma, ugyanakkor egyre súlyosabb állapotban vannak azok, akik a szolgáltatást igénybe kívánják venni. A házi segítségnyújtás keretében ellátható személyek száma 2016-ban is 396 fő volt.

Az ellátások napi online rögzítésére szolgál a KENYSZI-TEVADMIN rendszer felülete, ahol a megállapodások és a napi tevékenységek is felvezetésre kerülnek.

21. táblázat**Házi
segítségnyújtás**

	2015	2016
<i>Átlagos napi igénybevétel</i>	158	154
Induló létszám	327	302
Az ellátásba belépők száma	211	274
Az ellátásból kikerülők száma	236	249
Záró létszám	302	327
Az összes ellátott személy száma	536	576
Fluktuáció (személy)	447	523
Fluktuáció (százalék)	61	91

A szolgáltatásban részesülők nagy része otthonában egyedül él, hozzátartozója nincs, jelentős részük (72 %) a lakásban is csak segítséggel tud élni.

Család- és gyermekjóléti szolgálat

Újbudai Humán Szolgáltató Központ
1117 Budapest, Bogdánfy utca 7/d.

Az Szt. 64. § (1) bekezdése, a Gyvt. 40. § (1) bekezdésével összhangban 2016. január 1. hatállyal egy szolgáltatóhoz – a család- és gyermekjóléti szolgálatához – rendelte a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás működtetését. Az intézményben ennek megfelelően két szakmai egység alakult: a család- és gyermekjóléti szolgálat és a család- és gyermekjóléti központ. A szolgálat az önkéntességen alapuló családsegítést biztosítja, ez alól kivétel az újbudai tartozásrendezési támogatásban részesülő klienskör, amely – jogszabályi rendelkezés alapján – együttműködésre kötelezett. Az oltalmazott és menekült státusszal rendelkezők kapcsolattartási kötelezettsége 2016. május 31. hatállyal megszűnt. A központ a gyermekvédelmi hatósági ügyekkel összefüggő feladatokat és speciális feladatokat lát el.

22. táblázat**Család- és
gyermekjóléti
szolgálat és
központ**

	2015	2016
A kapcsolatfelvételek száma	4142	2406
<i>ebből</i>		
- a család- és gyermekjóléti szolgálatban	-	2083
- a család- és gyermekjóléti központban	-	323

A család- és gyermekjóléti szolgálat tevékenységei a következők: tanácsadás, információnyújtás, ellátásokhoz való hozzájutás segítése, szakmai koordináció, észlelő és jelzőrendszer működtetése, nyilvántartások vezetése, szabadidős programok szervezése a prevenció érdekében, a segítő beszélgetés, az

információnyújtás. A segítő beszélgetés többnyire egyéni formában történik, elsődleges célja a belső erőforrások feltárása.

A szolgálatban 2016-ban megjelent 2083 fő 887 családot jelent, közülük 1007 gyermek és 1076 felnőtt.

A gondozott veszélyeztetett gyermekek száma 839 fő. Elsődleges veszélyeztető tényező a különböző okok miatt kialakuló családi konfliktusok, ez 520 gyermeket érintett. Második leggyakoribb ok a gyermek magatartásával összefüggő okok, ez 142 főt érintett. Egészségi és anyagi okok miatt bekövetkező veszélyeztetettség 83, illetve 94 gyermeket érintett.

A gyermekekkel kapcsolatos legtöbb jelzést a köznevelési intézmények, a Kormányhivatal, a felnőttekkel kapcsolatos jelzéseket a rendőrség adta.

23. táblázat

	2015	2016	
A szolgálathoz érkezett jelzések száma	Gyermekekkel kapcsolatos	-	406
	Felnőttel kapcsolatos	-	205
	Összesen	-	611

Prevenció

Ezt a szolgáltatást 166 fő vette igénybe, melynek keretében az intézmény játszóházat, klub- és csoportfoglalkozásokat, korrepetálásokat, szünidei táborot szervez, információkat nyújt. A prevenció kiterjed a felnőtt korú lakosságra is. Az ún. "Teaház" szolgáltatás elsősorban az aktív korú nem foglalkoztatott ügyfelek részére jött létre, amely 2016-ban 44 alkalommal tartott foglalkozást. A résztvevők létszáma folyamatosan csökken, mert a támogatás megítéléséhez szükséges kapcsolattartás már nem az intézmény feladata.

Átmeneti gondozás

Az átmeneti gondozásban lévő gyermekek száma 2016-ban 32 fő volt, ez 21 családot jelent. Újbuda Önkormányzata ellátási szerződés keretében gyermekek átmeneti otthonát és családok átmeneti otthonát biztosít a rászorulóknak részére. A Krízis Alapítvány 27 fő ellátását biztosította. A családok átmeneti otthonát biztosító Anyaoltalmazó Alapítvány egy család részére biztosította a szolgáltatást az Újbudai Humán Szolgáltató Központ delegálására.

Válsághelyzetben lévő várandós anya gondozása

2016-ban 8 esetben volt szükség beavatkozásra válsághelyzetben lévő várandós anya életébe pszichiátriai betegség, gondozatlan terhesség, hajléktalanság és párkapcsolati krízis miatt. A hatékonyság érdekében elengedhetetlen az anya együttműködése, és szükséges a szoros, hatékony együttműködés a védőnői szolgálattal is.

Menekültekkel és oltalmazottakkal kapcsolatban ellátandó feladatok

2016-ban nagymértékben lecsökkent a menedéket keresők száma. 2016 első félévében havonta 7-8 fő új menekült és oltalmazott ügyfél várható megjelenéséről küldött értesítést a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (BÁH). 2016. június 1. napjával az integrációs szerződés intézménye megszűnt, ezt követően már csak a hatályba lépést megelőzően szerződést kötő néhány új kliens kezdte meg együttműködését az intézménnyel, amelyről minden hónap 5. napjáig jelentés készül a BÁH számára. A menekülteként elismert ügyfelek leggyakrabban a lakhatás megoldásához, az egészségügyi szolgáltatások igénybevételéhez, és a nyelvtanuláshoz igényelnek segítséget. Munkavállalás tekintetében nagy hányaduk teljesen önálló.

A tavalyi év során 111 menekült, illetve oltalmazott státuszú klienssel dolgozott az intézmény. Döntő többségük egyedülálló férfi, a nők száma 15 fő, ők egy kivétellel családostól érkeztek Magyarországra, később családtagjaik is lehetőséget kaptak, hogy a család egyesítési eljárás keretében jogszerűen belépjenek az országba.

A segítő munka érdekében az intézmény együttműködik többek között a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatallal, a Menedék Migránsokat Segítő Egyesülettel, a Magyar Helsinki Bizottsággal, a Cordelia Alapítvánnyal, az Oltalom Karitatív Egyesülettel, a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal, a Tudomány Nyelviskolával, a Than Károly Ökoiskolával.

Széleskörű kapcsolatrendszer alakult ki civil aktivistákkal, magánszemélyekkel, mely egyedi esetekben jelentős támogató hálót jelent.

Hátralékkezelési tanácsadás

2016-ban 88 fő jelent meg a tanácsadáson összesen 276 alkalommal. A kliens részére, vele együttműködve hátralékrendezési terv készül, melynek szerves részét képezi az elérhető szociális támogatások feltérképezése. Az adósságkezelés elsődleges célja a lakhatás megőrzése, valamint a hátralék csökkentése, a szolgáltatásból való kizárás megakadályozása. Másodlagos célja az adósságállomány teljes felszámolása, harmadlagos célja a kliensek fizetőképességének helyreállítása és nem utolsósorban a hátralék újratermelődésének megakadályozása. A célok elérése érdekében a szolgálat szorosan együttműködik az Újbudai Polgármesteri Hivatal Humánügyi Igazgatóság Szociális és Egészségügyi Osztályával és Lakásgazdálkodási Osztályával, a Hálózat Alapítvánnyal, a VICUS XI. Közalapítvánnyal és a Katolikus Karitással.

Jogi segítségnyújtás, pszichológiai tanácsadás, pszichiátriai segítségnyújtás

A szolgáltatásokat hetente egy alkalommal ingyenesen vehetik igénybe a rászorulóknak. Jogász segítségét 177 alkalommal 132 fő, pszichológusi segítséget 952 alkalommal 144 fő, míg pszichiáter segítségét 66 alkalommal 38 fő vette igénybe 2016-ban.

Családkonzultáció, család- és párterápia

A szolgáltatásban 374 alkalommal 89 fő részesült. A terápia hosszú, sok alkalmas, több hónapig tartó folyamat, amelyre hatalmas az igény. Több hónap a várakozási idő, ezért 2017-ben szükséges a szolgáltatás bővítése.

Fejlesztőpedagógiai ellátás

Fejlesztésben, korrepetálásban 2016-ban 804 alkalommal 92 fő vett részt. A fejlesztések egyénileg és csoportosan történtek. Az ellátás egész évben folyamatos.

Nappali ellátások

Hajléktalan személyek nappali ellátása

1) Magyar Máltai Szeretetszolgálat Rimaszombati Úti Szociális Központ
Szociális Alapszolgáltatásokat Nyújtó Integrált Intézmény
1118 Budapest, Rimaszombati út 15/a

A Szociális Központban télen (november 1-jétől április 30-ig) hétfőtől szombatig 8:30 és 15:30 óra között, a nyári időszakban, hétköznapokon 8:30 és 14:30 óra között vehetik igénybe a rászorulóknak a szolgáltatásokat. Itt tartják az utcai szolgálatok a fogadóóráikat is, amikor a szociális munkásokkal lehetőség nyílik a nyugodt, rendezettebb körülmények közötti beszélgetésre, ügyintézésre. A Központ alapszolgáltatásként biztosítja a személyes ruházat tisztítását, a tisztálkodási lehetőséget, az ételmelegítési lehetőséget, a pihenési, közösségi együttléti lehetőséget. Kiegészítő szolgáltatásként rendelkezésre áll a szociális és információs irodai szolgáltatás, a csomagmegőrzés, a postacím biztosítása, fodrászat, internet-használati lehetőség, állás- és szálláskeresés, jogi tanácsadás és ruhaosztás, kutyakennel. A Központ által nyújtott szolgáltatások ingyenesek, az igénybevétel feltételei a 7 hónapnál nem régebbi negatív tüdőszűrő lelet bemutatása, valamint a házirend és az együttélés alapvető szabályainak betartása.

A Szociális Központot felkereső hajléktalan emberek jelentős része a XI. és a XXII. kerületben valamint a Budaörsi kistérségben életvitelszerűen közterületen tartózkodó rászoruló, akik parkokban, lépcsőházakban, pincékben, sátrakban, elhagyott faházakban, önmaguk által épített bódékban, barlangokban húzzák meg magukat. A nappali melegedő ügyfélforgalma naponta 65-70 fő között mozog. 2016-ban 16332 fő látogatót regisztráltak a TEVADMIN rendszerében.

Újbuda Önkormányzata segítségével a tárgyévben naponta 50 fő számára biztosítottak meleg ételt, így összesen 12659 adag étel kiosztására került sor.

A Szociális Központ a téli hónapokban éjjeli menedékhelyet biztosít a krízishelyzetben lévő hajléktalan emberek részére. 2016-ban 59 fő részesült ebben az ellátási formában.

2) Kürti Erzsébet Önségítő Egyesület
1119 Budapest, Major utca 37.

Az Egyesület hajléktalan nappali melegedőjének 2016. évi teljesítménymutatója 22876, ez 255 napos nyitva tartást figyelembe véve napi 90 fő ellátottat jelent.

A hajléktalan átmeneti szállás 365 nap nyitva tartással maximális kihasználtsággal működött, az engedélyezett 19 férőhellyel a teljesítménymutató 7271 vendég éjszaka. A nappali melegedő klubokban a résztvevők számára 22876 adag ételt biztosítottak, ezen felül 4000 adag ételt osztottak ki a rehabilitálandó első munkavállalók, az irataikat intézők, illetve a szálláson lakók részére. Átlagban napi 25 fő ügyét intézték, részükre orvosi, jogi, szociális tanácsadást, valamint személyes gondozást biztosítottak. Gondozási tevékenységük kiterjedt a börtönből szabadult fiatal hajléktalanokra, a szenvedélybeteg hajléktalan fiatalokra, akiknek elsősorban a sikeres elvonókúrához nyújtanak segítséget. Fontos feladatuknak tartják ezen felül az önálló lakhatás megoldását, a munkavállalás segítségét, ennek érdekében szorosban együttműködnek a Merényi Gusztáv Kórház Tamasz Gondozó Szolgálattal, a VICUS Alapítvánnyal, a Munkaügyi Központokkal.

Időskorúak, demens személyek nappali ellátása

Újbudai Szociális Szolgálat
1119 Budapest, Keveháza utca 6.

Az idősek klubja fontos része az idősek életének, csökkenti az egyedüllét és a magány érzését, segítséget nyújt a társas kapcsolatok ápolásában, információk megszerzésében, a tartalmas időtöltésben, hozzájárul a napi életritmus megtartásához. A szakmai tevékenység alapja a prevenciós szemlélet erősítése. Öt telephelyen működik idősek klubja, az engedélyezett férőhelyek száma 2016-ban 210 főre emelkedett. A demens személyek speciális nappali ellátása az intézmény székhelyén történik, emellett további 3 klubban is elláttak demens személyeket. A demens ellátás az időskori feledékenységben szenvedő személyek és hozzátartozóik számára jelent nagy segítséget. Ez a munkatársaktól fokozott szakmai felkészülést, a többi ellátott részéről pedig nagy alkalmazkodó készséget követel meg. Valamennyi helyszínen sikeres az integráció, a speciális ellátás megszervezése pedig jelentősen tehermentesítette a többi klub munkavégzését. 2016-ban összesen 283 fő nappali ellátásáról gondoskodtak. A klubtagok 55%-a 75 év feletti, jellemzően a nők veszik igénybe az ellátást. A fluktuáció egy-egy klub életében mindig megterhelő a kikerülés és az új tag belépése esetén, ilyenkor fokozott figyelmet kell fordítani a csoport minden tagjának mentális egészség-megőrzésére is.

24. táblázat**Időskorúak, demens személyek nappali ellátása**

	2015	2016
<i>Átlagos napi igénybevétel</i>	148	154
Induló létszám	212	224
Az ellátásba belépők száma	59	59
Az ellátásból kikerülők száma	47	39
Záró létszám	224	244
Az összes ellátott személy száma	271	283

A három legfőbb szükséglettípus a fizikai ellátás, a mentális gondozás és a szabadidős foglalkoztatás, amelyek csoportos és egyéni foglalkozások keretében valósulnak meg.

2016-ban 12 középiskolától fogadott az intézmény közösségi szolgálatra jelentkező tanulókat. A diákok a nappali ellátásban a szabadidős programokban vettek aktívan részt, valamint az informatika iránt érdeklődő klubtagok részére nyújtottak segítséget a számítógép- és internethasználat elsajátításában.

Szenvedélybetegek nappali ellátása

RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat
Nappali Ellátó Részleg
1115 Budapest, Csóka utca 5.

A szolgálat szenvedélybetegek és hozzátartozóik alacsonyküszöbű, pszichoszociális ellátását végzi, amely rendszerszemléletű, multidiszciplináris team bevonásával, folyamatos szupervízió támogatással valósul meg. Kiemelt feladataik a nappali ellátás, krízisintervenció, szociális munka, prevenció, orvosi konzultáció, utógondozás, utcai megkereső munka, valamint az ehhez szükséges kiegészítő tevékenységek biztosítása.

A szervezet 2015-ben indított új szolgáltatásai és csoportjai sikerrel működnek tovább. A párkapcsolati pszichoedukációs csoport hiánypótló és egyben úttörő jellegű foglalkozás, ebből adódóan kevés a képzett szakember ezen a területen. Ezt pótolandó 2016-ban elindult a párkapcsolati pszichoedukáció-csoportvezetők képzése, melyre 25 fő jelentkezett, végül 19 fő iratkozott be és végezte el azt. Az intézményben heti rendszerességgel van szupervízió, esetmegbeszélés. Rendszeresen tartanak prevenciós foglalkozást a XI. kerület általános és középiskoláiban. Két alkalommal 40 órás akkreditált képzést szerveztek, az egyiket szociális szakemberek, a másikat pedagógusok számára. Erősítették együttműködésüket Újbuda egészségügyi és szociális intézményeivel. Lehetőséget biztosítottak szakirányú főiskolai és egyetemi hallgatóknak terepgyakorlat végzésére. Sor került két egészségnap megszervezésére, valamint egy ping-pong bajnokság lebonyolítására is. Az összes forgalom 2016-ban 16546 eset volt, amely kihelyezett, telefonos és intézményen belüli személyes formában valósult meg. Az intézmény 2016-ban 1921

személynek – 879 férfi és 841 nő – nyújtott segítséget. A szolgáltatások jelentős részét budapesti lakosok vették igénybe. 2016-ban összesen 546 újbudai lakos – 327 férfi és 219 nő – kért intézményünkben segítséget, ez az összes kliensszámnak a 28,4%-a. A XI. kerületi kliensek összesen 8425 alkalommal fordultak segítségért az intézményhez, ez az összes forgalom 50,92%-a.

Fogyatékkal élő személyek nappali ellátása

1) Újbudai Szociális Szolgálat
Gellérthegy Telephely
1118 Budapest, Ménesi út 16.

A fogyatékos személyek nappali ellátása az Újbudai Szociális Szolgálat szolgáltatásai közé tartozik. Lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatok kialakítására, valamint a személyes higiéniai szükségletek kielégítésére a hatodik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes (fogyatékos), vagy nem képes (halmozottan fogyatékos), felügyeletre szoruló személyek számára, továbbá megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését. Az ellátottak jó része tankötelezett, vagy a tankötelezettségi korhatárt követően is fejlesztő nevelés-oktatásban részesül. A köznevelési feladatot az Újbudai Montágh Imre Általános Iskola, Óvoda, Fejlesztő Nevelés-oktatást Végző Iskola és Készségfejlesztő Speciális Szakiskola látja el. Az engedélyezett létszám 24 fő, az intézmény még rendelkezik szabad kapacitással. 2016-ban mindössze 2 fő került ki az ellátásból és 1 fő vette igénybe újonnan a szolgáltatást. A nappali ellátás ingyenes, az étkeztetés térítésköteles, de a súlyosan halmozott fogyatékos személyek 50%-os normatív kedvezményben részesülnek, akik pedig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak, azok számára az étkezés ingyenes.

25. táblázat

**Fogyatékos
személyek nappali
ellátása**

	2015	2016
Induló létszám	19	19
Az ellátásba belépők száma	1	1
Az ellátásból kikerülők száma	1	2
Záró létszám	19	18
Az összes ellátott személy száma	20	20

26. táblázat

**Az ellátottak
életkori megoszlása**

Korosztály	2015		2016	
	személy százalék		személy százalék	
6-13 év	10	53	10	50
14-17 év	5	26	6	30
18-39 év	4	21	4	20
Összesen	19	100	20	100

2) Szellemi Sérült Testvéreinkért Alapítvány
 Árpádházi Szent Margit Napközi Otthon
 1116 Budapest, Rátz László utca 73.

Az alapítványhoz, mint közösséghez 76 értelmileg akadályozott és halmozottan sérült ember tartozik. Életkoruk 22-75 év. Kétharmaduk családban él. A velük és családjukkal való foglalkozás alkotják az alapítvány tevékenységét.

A gondozottak létszáma 20 fő, ebből 15 fő XI. kerületi lakos. Állandó napirend szerint folynak a foglalkozások, melyeket szakemberek – gyógypedagógus, terápiás munkatárs, valamint szociális gondozók – vezetnek. Az eddig ismert foglalkozásokon túl 2016-ban 5 fővel új típusú foglalkozást vezettek be, melynek során napi négy órában eladásra készítenek kézműves termékeket.

Folyamatos a szakemberek képzése, fejlesztése, rendszeres a szupervízió. 2016-ban 3 kolléga fejezte be a szociális segítő képzést.

[3] Kötelező feladatként biztosított szociális szakosított ellátás

Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény – időskorúak gondozóháza

Újbudai Idősek Háza
 1115 Budapest, Fraknó utca 7.

Az intézmény az idősek átmeneti otthona ellátás keretében teljes körű szolgáltatást nyújt az önmagukról gondoskodni – betegségük miatt vagy más okból – otthonukban ideiglenesen nem képes időskorúak, valamint azon személyek részére, akik idősek otthonába beutaló határozattal rendelkeznek, elhelyezésük sürgős, de férőhely hiányában erre nincs lehetőség. Az átmeneti elhelyezést nyújtó ellátás, ideiglenes jelleggel, legfeljebb egy év időtartamra engedélyezett, különös méltánylást érdemlő esetben további egy évvel az elhelyezés meghosszabbítható.

A külső és belső környezet igényessége, a kényelmes, biztonságosan kialakított terek, a lakrészek bútorozása az idős korosztály számára kellemes komfortérzést biztosít. A szolgáltatást az egyénközpontú szemlélet, az együttműködés, a biztonság és bizalom szükségletének kielégítése határozza meg. Az ellátás legfontosabb célja, hogy a komplex gondozás eredményeként a hazagondozás megvalósuljon. A szakszerűség, segítő szándék, a humanista szellemiség, az emberi méltóság tiszteletben tartása, az idős ember szeretete, megértése és feltétel nélküli elfogadása elengedhetetlen. Az ellátást igénybe vevők – jelenleg mind nők – átlagéletkora 84,53 év. 2016-ban 40 felvétel iránti kérelem érkezett az intézményhez, ezek közül 17 fő tartós elhelyezést nyert. 18 kérelem került megszüntetésre, a várakozók száma jelenleg 5 fő. (4 fő kerületi és 1 fő kerületen kívüli).

27. táblázat

**Időskorúak
átmeneti ellátása
(gondozóház)**

	2015	2016
Induló létszám	13	14
Az ellátásba belépők száma	11	11
Az ellátásból kikerülők száma	10	10
Záró létszám	14	15
Az összes ellátott személy száma	24	25
<i>Statistikai átlagléttség</i>	<i>20</i>	<i>20</i>

[4] Önként vállalt feladatként biztosított szociális alapszolgáltatások

Támogató szolgáltatás

Újbudai Szociális Szolgálat
1119 Budapest, Keveháza utca 6.

A feladat finanszírozása 2009-től pályázat útján, 2016-tól normatív alapon történik. A Szolgálat 2016-ban összesen 25 fő ellátását biztosította. Év közben 2 fő felvételére került sor, és 2 fő ellátása szűnt meg. Az ellátottak száma évek óta csak kis eltérést mutat, kiegyenlítettnek mondható. A tevékenység egyik fő feladata a fogyatékos személyek szállítása, illetve kísérése, ehhez kettő gépjárművet használ az intézmény. Napi rendszerességgel szállítanak a fogyatékos személyek nappali ellátásának igénybevételéhez súlyos, halmozottan sérült fiatalokat, továbbá mozgásszervi fogyatékos személyeket a Pető Intézetbe. Rendszeres úti cél a Korai Fejlesztő Központ, illetve egyéb gyógypedagógiai intézmények is. Igény és szükséglet szerint szállítják az ellátottakat orvoshoz, szakrendelésre, rehabilitációra. 2016-ban az összes hasznos (fogyatékkal élő személy szállítására fordított) út 10775 km volt. Az ellátottak többsége házi segítségnyújtásban is részesül.

A "Könyvet házhoz" program keretében havonta egy alkalommal átlagosan 15 helyre szállítanak hangos könyveket. A személyi segítséget a jogszabályban előírt képesítéssel rendelkező két munkatárs látja el, akik a speciális szakmai tanfolyamot is elvégezték. 10-16 főt látnak el a kerületben, van, akihez naponta járnak, más esetekben heti két-három alkalommal végeznek szolgáltatást. 2016-ban összesen 2515 óra személyi segítséget végeztek, amely személyenként naponta átlagosan 6 látogatást jelentett.

28. táblázat

Támogató szolgálat

	2015	2016
Állandó ellátottak száma	25	25
Személyi segítség	27	25
Szállító szolgáltatás	24	24

29. táblázat

Az ellátottak életkori megoszlása

Korosztály	2015		2016	
	személy	százalék	személy	százalék
18 éves korig	4	16	6	24
19-39 év	3	12	5	20
40-64 év	1	4	11	44
65-74 év	11	44	2	8
75-90 év	6	24	1	4
Összesen			25	100

30. táblázat

Az ellátottaknak a fogyatékoság típusa szerinti megoszlása

	2015		2016	
	személy	százalék	személy	százalék
Értelmi fogyatékos	0	0	0	0
Mozgássérült	14	56	14	56
Látássérült	5	20	5	20
Hallássérült	0	0	0	0
Autista	0	0	0	0
Halmazottan sérült	6	24	6	24
Összesen	25	100	25	100

Az ellátottak többsége halmazottan sérült, vagy mozgásszervi fogyatékos, akiknek az önálló életvitel fenntartásában fontos szerepet tölt be az ellátás. Különösen hangsúlyos a szakmai munka azok esetében, akik fogyatékoságukból fakadó hátrányos helyzetükön túl nem rendelkeznek segítő családtagokkal. 2016-ban 7 egyedül élő személyt láttak el. A támogatási szerződés alapján az állami finanszírozás 4611 feladatmutatóra terjed ki, azonban a valóságban teljesített feladatmutató 2016-ban 5099 volt, amely a befogadott kapacitást jóval meghaladta. Ennek megfelelően megkezdődött a befogadott kapacitás bővítése iránti kérelem előkészítése.

2016-ban a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal pályázatán támogatást nyertek (250 ezer Ft), amelyből a munkatársak szupervíziókon vehettek részt.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Újbudai Szociális Szolgálat
1119 Budapest, Keveháza utca 6.

31. táblázat

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

	2015	2016
Induló létszám	88	88
Az ellátásba belépők száma	20	25
Az ellátásból kikerülők száma	20	26
Záró létszám	88	87
Az összes ellátott személy száma	108	113

A szolgáltatás szakmai központja a Kenderes utca 4. szám alatt található. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás finanszírozása a fenntartó és a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság között létrejött szolgáltatási szerződés alapján valósul meg. A 24 órás diszpécser-szolgáltatást szerződés alapján a Body Guard Hungary Kft. látja el hosszú évek óta. A jelzőkészülékkel rendelkező személlyel – riasztás esetén – a diszpécser a kihangosító készülék segítségével kapcsolatba lép. A jelzés okának tisztázása után riasztja az intézmény gondozónőjét, aki 30 percen belül a helyszínre ér. A válasz elmaradása esetén a diszpécser azonnal értesíti a mentőket. Az ellátottak jellemzően egyedül élő, 65 év feletti, továbbá ágyat elhagyni nem tudó (mozgáskorlátozott) személyek. Az ellátottak teljes száma 2016-ban 113 fő, 94%-a, – 106 fő – egyedül élő 65 év feletti személy, 1 fő egyedül élő pszichiátriai beteg. 6 fő kétszemélyes háztartásban él és 65 év feletti korú.

A segélykérések száma (riasztás) összesen 681 volt (502 teszt, 91 téves, 88 éles riasztás). A 88 éles riasztás oka 24 esetben betegség, rosszullet, 56 esetben elesés, 8 esetben egyéb ok volt. 28 fő ellátott házi segítségnyújtást is igénybe vesz. A térítési díj 2016-ban az ellátott jövedelme alapján, az igénylő napi jövedelmének 2%-a volt. A készülékre várakozók száma havonta folyamatosan elérte, vagy meghaladta a 30 főt. A várakozók számának csökkentése érdekében Újbuda Önkormányzata 15 darab új készülék beszerzését engedélyezte, amelyhez a Kormányhivatal a szükséges engedélyt megadta.

32. táblázat

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás finanszírozása (ezer Ft)

	2015	2016
Alaptámogatás	417	417
Teljesítmény-támogatás	2 119	2 119
Összesen	2 536	2 536

Utcai szociális munka

Magyar Máltai Szeretetszolgálat
Rimaszombati Úti Szociális Központ
Szociális Alapszolgáltatásokat Nyújtó
Integrált Intézmény
1118 Budapest, Rimaszombati út 15/a.

Az utcai szociális munka területén folyamatosan két felsőfokú szociális szakképzettséggel rendelkező munkatárs napi 8 órában látja el a szolgálatot gyalogosan, valamint személyszállításra alkalmas szolgálati gépjárművekkel, melyen megtalálható minden szükséges felszerelés: mobiltelefon, takaró, fólia, ruhanemű, élelmiszer, vitaminok, reflektor, gumikesztyű és fertőtlenítőszer, a téli krízisidőszak alatt (november 1. napjától április 30. napjáig tart) forró tea és hőmérő. Az utcai gondozás forgalmi naplóját az év nagyobb részében még papír alapon

vezették, azonban az ügykezelési idő lerövidítése érdekében, áttértek az elektronikus nyilvántartás vezetésére. Minden hajléktalan személyről gondozási naplót vezetnek, mely tartalmazza a vele végzett szociális munka minden mozzanatát. A területeket párokban látják el. Rendszeresen meglátogatják a már ismert helyszíneket, ügyfeleiket és bizonyos időközönként, bizonyos helyszíneket újra feltérképeznek. Tájékoztatást nyújtanak a munkába állási lehetőségekről, segélyekről, szálláshelyekről és ezek szolgáltatásairól is. 2016-ban 457 hajléktalan személy részére nyújtottak utcai szolgáltatást, 79 személyt sikerült elhelyezni.

A hajléktalan emberek alapszintű egészségügyi ellátását szolgálja a mozgó tüdőgondozó és szűrőállomás (tüdőszűrő program), a Mozgó Orvosi Rendelő (“MOR”) és az Egészségügyi Centrum.

A tüdőszűrő program keretében 2016-ban 98, hajléktalan emberek részére szervezett szűrési alkalom során 5598 fő szűrése történt meg, közülük csak az első félév során 71 fő kiemelése történt meg TBC gyanú miatt.

A Mozgó Orvosi Rendelő házi orvosi rendelőként funkcionáló gépkocsival keresi fel az orvosilag ellátatlan hajléktalan embereket. Átlagos napi forgalma 22 fő, éves forgalom 4447 ellátás.

Az Egészségügyi Centrum területi ellátási kötelezettséggel nem rendelkező speciális házi orvosi rendelő, amely hajléktalan emberek komplex egészségügyi, szociális, mentális ellátását végzi 24 órás folyamatos ellátással. 2016-ban 9398 esetet láttak el, legtöbbször a 35-60 éves korosztályból kerültek ki.

Közösségi ellátások

Katolikus Karitás

RÉV Közösségi Ellátó Részleg

1111 Budapest, Bartók Béla út 96.

A szenvedélybetegek ellátása és az alacsonyküszöbű ellátás az 1113 Budapest, Bartók Béla út 96. szám alatt lévő telephelyen elérhető a szenvedélybetegek, valamint hozzátartozóik számára. Fontos az anonimitás, a kezelésre jelentkezés önkéntes. Nem az egészségügy keretein belül, de vele szorosan együttműködve fejti ki tevékenységét, a kliens állapotához és helyzetéhez igazítja a viszonylag könnyen teljesíthető elvárásokat, amelyek elindíthatják a kliens és családja életében a változást. Az ellátás lényeges eleme a minél könnyebb hozzáférhetőség.

[4] Önként vállalt feladatként biztosított szociális szakosított ellátások

Ápolást, gondozást nyújtó intézmény – idősök otthona

Újbudai Idősök Háza

1115 Budapest, Fraknó utca 7.

Az idősök otthona szociális intézményi elhelyezést biztosít az Szt.-ben

meghatározottak szerint. A teljes körű ellátásnak négy alapfeladata van; a fizikai, egészségügyi, pszichés gondozás, valamint a célszerű és tervezett szabadidős foglalkozások. Az egyénre szabott fizikai, egészségügyi, mentális és életvezetési segítségnyújtási tevékenységüket a gondozási tervben határozzák meg a szükségletek alapján az ellátást igénybe vevővel, melyet évente, illetve szükség szerint értékelnek. 2016. december 31-én az ellátottak száma 61 fő volt.

Az ellátást igénybe vevők átlagéletkora 85,55 év, nőknél 85 év, férfiaknál 86,1 év. Az emelt szintű férőhelyek fokozatos, több lépcsős visszaminősítése átlagos ápolást, gondozást nyújtó férőhelyekre 2016-ban is tovább folytatódott. A működési engedély (szolgáltatói nyilvántartásba vétel) módosításával 2016-ban a szakfeladat kapacitása a következők szerint alakult: 71 férőhely, amelyből 8 emelt szintű, 63 pedig átlagos szintű. 2016-ban 19 új felvételi kérelmet nyújtottak be az intézménybe történő elhelyezésre.

33. táblázat

**Idősek
otthona**

	2015	2016
Induló létszám	67	67
Az ellátásba belépők száma	6	10
Az ellátásból kikerülők száma	6	16
Záró létszám	67	61
Összes ellátott száma	73	77
Az elhelyezés iránti kérelmek száma	33	19

Egészségügyi ellátás, ápolás, gondozás

Az ápolási-gondozási feladatokat négy gondozási csoportban és a gondozóházban, a gondozási terv alapján, személyre szabottan látja el az intézmény az előírt szakmai keretek között. Elsődleges feladat az ellátást igénybevevők testi, lelki aktivitásának fenntartása, megőrzése. Az egyénre szabott gondozási terv biztosítja a személyre szabott szükségletek kielégítését. Amíg lehetséges, a gondozást a lakrészben biztosítják, ha ez már az ellátást igénybevevő állapota miatt nem lehetséges, betegszobán folytatják az ápolást átmenetileg vagy tartósan. A betegszobai ellátás egyrészt rehabilitációs, másrészt hospice jellegű, szakmai felügyeletét az intézmény orvosa látja el. Betegszobai ellátásnál a szakmai dokumentáció kiegészül az ápolási tervvel, az eseménynapló és az észlelőlap vezetésével.

34. táblázat

**Az ellátottak
gondozási
szükségletének
mértéke**

	2015	2016
Önellátásra képes, egészségügyi megfigyelést igényel	9	7
Önellátásra részben képes, egyes tevékenységekhez segítséget igényel	24	30
Önellátásra nem képes, rendszeres segítséget igényel, időszakos ellátásra szorul	17	14
Önellátásra nem képes, időszakos fekvő, rendszeres segítséget, folyamatos ellenőrzést igényel	7	5
Önellátásra nem képes, ágyban fekvő, folyamatos ellátást és ápolást igényel	10	5
Összesen	67	61

Mentálhigiénés ellátás

A mentálhigiéné szerepe és feladata az idősgondozásban a normális pszichés működés biztosítása, az idős ember személyiség-szerkezetének fenntartása, belső lelki harmóniájának megőrzése, konfliktusmentes életvezetés segítése, mely az egyén és a közösség szempontjából is fontos.

Kiemelt programok 2016-ban

Költészet napi megemlékezés (közös versmondás lakók, dolgozók közreműködésével, "Kívánság kosár"), Intézményi Nyílt Nap ("Mesés - egy - nap a Magyar Népmese Napja) , Kerület Napja ("Újbudán élni jó" címmel hirdetett rajzpályázat eredményhirdetése).

Éves nagyrendezvények

Idősek Világnapja, október 1. – az ünnepi műsor keretében szórakoztató, zenés összeállítással, a lakók által kedvelt művészek meghívásával, dolgozói zenés, táncos összeállítással kedveskedtek a lakóknak.

Szent Mártoni Libanap - operett műsoron vehettek részt az érdeklődők.

Karácsonyi ünnepség – az érdi Zeneiskola tanulójának dalösszeállítását hallgathatták meg az érdeklődők, melyet közös énekléssel zártak.

Elő-szilveszter – jeles intézményi, hazai és nemzetközi események felelevenítésével vették számba az év eseményeit.

A fentiekén túl megemlékeztek a Föld Napjáról, a Víz Világnapjáról, a Kulturális

Örökség Napjáról, a Halottak Napjáról, kiemelt rendezvényeik voltak a nemzeti ünnepek, a Magyar Kultúra Napja, a Költészet napja, a Népmese Napja is.

Átmeneti ellátást nyújtó intézmény – Fogytékos személyek gondozóháza

Down Alapítvány
Átmeneti és Napközi Otthona
1116 Budapest, Szalóki utca 53.

2016-ban 10 fő XI. kerületi állandó lakost láttak el, akik éves szinten 3660 gondozási napot töltöttek el az intézményben. A Down Alapítvány Szalóki utcai Átmeneti és Napközi Otthona 2016-ban is az alapítvány alapító okiratába foglalt céloknak megfelelően működött az Etikai Kódex betartásával. Fő céljuk az önálló életre való nevelés és a társadalmi beilleszkedés elősegítése egyéni és csoportos fejlesztésekkel, személyre szabott szolgáltatásokkal, napi 4-7 óra foglalkoztatással. Az intézményben folyó munkát több önkéntes és terepgyakorlatos segítette.

[5] Kötelező feladatként biztosított gyermekjóléti alapellátások

Család- és gyermekjóléti központ

Újbudai Humán Szolgáltató Központ
1117 Budapest, Bogdánfy utca 7/d.

A család- és gyermekjóléti központ a hatósági intézkedések feladataihoz tartozó gyermekvédelmi tevékenységet, valamint speciális feladatokat lát el a következők szerint:

1) A gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében biztosít:

- utcai és lakótelepi szociális munkát,
- kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást,
- kórházi szociális munkát,
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
- jogi tájékoztatásnyújtást,
- pszichológiai tanácsadást,
- családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát.

2) A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében:

- kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség

- esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
  - együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnisméltés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
  - a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
  - utógondozást végez – a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve – a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
  - védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készít.

3) Szakmai támogatást nyújt a gyermekjóléti szolgálatok számára.

A hatósági intézkedésekhez kapcsolódó feladatok

Nevelésbe vétellel összefüggő feladatok

A nevelésbe vett gyermekek száma 2016-ban 84 fő volt.

Nagy részük állandó bejelentett lakcíme a gyermekotthonban van, mivel a szülő tartózkodási helye ismeretlen vagy nem rendelkeznek állandó, bejelentett lakcímmel. Ezekben az esetekben a visszagondozás folyamata nem tud megvalósulni. A többi szülő esetében a központ esztmenedzserek bevonásával igyekszik minden olyan információt beszerezni, amely lehetővé teszi a szülővel az együttműködést.

Ideiglenes hatályú elhelyezéssel összefüggő feladatok

Az ideiglenes hatállyal elhelyezettek száma 9 fő volt 2016-ban. Ideiglenes elhelyezésre akkor kerül sor, ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy élete veszélyben van.

Kiemelt gyermekek családjának gondozásával összefüggő feladatok

A gyermek családba történő visszahelyezése érdekében fokozott figyelmet kell fordítani a szülővel történő gondozási folyamatra, továbbá a gyermek-szülő

kapcsolattartás rendszerességére, amennyiben ismert a szülő tartózkodási helye, és a kerületben élnek, tartózkodnak. Lehetőséget biztosít a Központ területén a nevelésbe vett gyermekek kapcsolattartására is, amennyiben erre szükség van és felkérés érkezik az intézmény felé.

A visszagondozásban a családok többsége sajnos nem együttműködő. A nevelésbe vett gyermekek rendszeres felülvizsgálata megtörténik. A kerületben található hajléktalan szálló miatt több gyermek szülője tartózkodik rövidebb-hosszabb ideig a kerületben.

Utógondozással összefüggő feladatok

Utógondozást azon gyermekek esetében rendel el a kormányhivatal, akiknek a szakellátásból való hazakerülésük következtében a családba történő visszailleszkedésüket, gyermekintézménybe való beilleszkedésüket segítik az esetmenedzserek. Erre minden évben nagyon kevés lehetőség adódik.

2016-ban 1 gyermek utógondozását végezte a központ.

Megelőző pártfogással összefüggő feladatok

Megelőző pártfogást 3 gyermek esetében rendeltek el 2016-ban.

A kormányhivatal a pártfogó felügyelői környezetanulmány és kockázatértékelés alapján a védelembe vétellel egyidejűleg, vagy a már fennálló védelembe vétel mellett a bűnisméltés megelőzése érdekében

a) a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztettségének magas foka esetén elrendeli a gyermek megelőző pártfogását, kötelezi a gyermeket és a szülőt vagy más törvényes képviselőt a megelőző pártfogó felügyelővel való együttműködésre, a megelőző pártfogó felügyelővel az általa meghatározott időközönként történő személyes találkozásra, és a megállapított magatartási szabályok betartására, vagy

b) a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztettségének legalább közepes foka esetén a szülő vagy más törvényes képviselő kérelmének, a gyermekjóléti központ javaslatának és az eset összes körülményének figyelembevételével dönt a megelőző pártfogás mellőzéséről vagy az a) pontban foglalt intézkedések alkalmazásáról.

A megelőző pártfogásnál a pártfogóval való együttműködés fontossága kiemelkedő.

Családbafogadással összefüggő feladatok

Családbafogadásról 7 gyermek esetében rendelkezett a kormányhivatal. Amikor a szülő átmenetileg valamilyen okból nem tudja nevelni a gyermekét, akkor ezt a családba fogadó teszi meg helyette. Leginkább olyankor, amikor az édesanya nagyon fiatal, vagy éretlen a szülői szerepek ellátására. A családba fogadó gyám 2016-ban minden esetben a nagyszülő volt.

Védelembe vétellel összefüggő feladatok

A védelembe vett gyermekek száma 99 fő volt.

Az elmúlt évekhez képest (49-50) a védelembe vett gyermekek száma jelentősen növekedett. Védelembe vételre azokban az esetekben kerül sor, amikor a gyermek veszélyeztetett, és ez az alapellátás keretei között nem szüntethető meg. Az eredménytelenség oka a szülő vagy a gyermek együttműködésének az elégtelensége vagy hiánya.

A védelembe vétel fő okaként az elhanyagolás említhető meg. Az elhanyagolás megjelenési formái: elégtelen a gyermekkel történő gondoskodás, nem megfelelőek a lakáskörülmények, szélsőséges vagy egyáltalán nem rendelkezik a szülő a szülői kompetenciákkal, kevés ismerete van a gyermeknevelés területén. Több szülő nem, vagy elégtelen munkajövedelemmel rendelkezik, ennek következtében elégtelenek a lakókörülmények. Az is gyakori példa, ahol a szülő, a létfenntartás érdekében folyamatos munkát vállal, így nincs ideje a gyermekre. Nem figyel oda tanulmányi előmenetelére, nem tudja, mivel tölti gyermeke az iskolán túli szabadidejét. Arra sincs ideje, hogy a fejlesztő foglalkozásokra, egészségügyi kontrollokra elvigye a gyermeket.

A szülők közötti elmérgesedett viszony következtében is elrendelheti a kormányhivatal a gyermek érdekében, a gyermek védelembe vételét. A válásokkal járó konfliktus középpontjában a gyermek, mint eszköz szerepel. A szülő saját érdekeit tartja szem előtt, s céljai elérése érdekében nem biztosítja a kapcsolattartásokat, folyamatosak az egymás elleni feljelentések, amelyek újabb konfliktusokat, hatósági eljárásokat generálnak.

Az előzőekben felsoroltak következtében a gyermekek gyakran küzdenek magatartási, beilleszkedési, tanulási zavarral.

A védelembe vételi eljárás során a szülőnek és gyermeknek is magatartási szabályokat határoznak meg. Ezek be nem tartása nem von maga után olyan következményt, amely hatékonytá tenné a védelembe vételi intézkedés folyamatát. A hatósági eljárás folyamatában is megfigyelhető a szülő és/vagy a gyermek együttműködésének hiánya. Jelentősen elhúzódhat a gondozási folyamat a látszólagos együttműködések alkalmával is.

Speciális tevékenységek

A gyermekjóléti a központ a következő speciális tevékenységeket látja el még:

Kapcsolattartási ügyelet biztosítja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő számára a találkozásra alkalmas semleges helyszínt, mely 2016-ban 34 gyermeket (25 család) érintett.

A kórházi szociális munka feladatait egyik tanácsadó kolléga látja el. 2016-ban 10 alkalommal 13 fő esetében jártak el elsősorban szülészeti és nőgyógyászati, valamint gyermekosztályon.

Az utcai és lakótelepi szociális munka célja az utcán kallódó gyermekek segítése, lakóhelyükre történő visszakerülésük elősegítése, valamint a gyermekek beilleszkedését, szabadidejük hasznos eltöltését segítő programok szervezése.

2016-ban 33 megkeresés során 113 kontaktus jött létre alkalmanként 3-4 fiatallal. Munkájukat nehezíti a gyakran tisztázatlan kompetenciahatárok. 2016-ban 15 alkalommal jeleztek az utcai szociális munkások, és egy alkalommal kezdeményeztek ideiglenes hatályú elhelyezést. Szakmai konzultáció 37 alkalommal történt.

Egyéb tevékenységek

A készenléti szolgálat a nyitvatartási időn túli krízishelyzetek kezelésére szolgál, melynek során 2016-ban 520 alkalommal 260 főnek nyújtottak segítséget. A feladat ellátása heti váltással történik.

Iskolai szociális munka-intézményi kapcsolattartás keretében tanácsadói munkakörben 3 fő segítette a kerület gyermekvédelmi jelzőrendszerének átfogóbb, hatékonyabb munkáját, amelybe az óvodákat és bölcsődéket is bevonják.

2016-ban 53 intézményt látogattak meg 274 alkalommal, és összesen 258 gyermek esetében nyújtottak segítséget.

A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés

A jelzőrendszer tagjaival az intézménynek jó a kapcsolata, az együttműködés fokozatosan erősödik. 2016. második felétől rendszeresen az esetkonferenciák, ezeken a jelzőrendszer tagjai is részt vesznek.

Jelzőrendszeri értekezleteket is tartottak, ahol a gyermekeket érintő jogszabályi változásokat, és a közös munka során felmerülő problémákat beszélték meg.

Rendszeresen érkezik jelzés a védőnői szolgálattól, a köznevelési intézményektől, a kormányhivaltól, a rendőrségtől. A védőnői szolgálat részvétele a jelzőrendszerben különösen fontos, mert elsőként ők találkoznak olyan problémás családokkal, ahol a gyermek még nem jelenik meg egy gyermekintézményben sem.

A köznevelési intézményektől és a kormányhivaltól 2016-ban összesen 406 gyermeket érintő jelzés érkezett.

A kerületi rendőrkapitánysággal kialakult együttműködés az elmúlt évben tovább erősödött. Az intézmény 2016-ban 51 gyermekkel és 81 fiatal felnőttel kapcsolatos jelzést kapott a rendőrségtől.

Kiváló a kapcsolatuk a Máltai Szeretetszolgálattal, több esetben történt kölcsönös segítségkérés és segítségnyújtás.

A kerületben működő civil szervezetekkel, alapítványokkal a már meglévő kapcsolatok, együttműködések fenntartására, elmélyítésére törekszik az intézmény.

Mediáció

2016-ban 230 alkalommal 66 fővel történt, melynek során független, pártatlan személy (mediátor) közvetít a felek közötti együttműködés helyreállításában, megújításában. A szolgáltatás igénybevétele önkéntes. 2016-ban a mediátorok átlagosan 3-8 esetet vittek, ennek körülbelül a fele volt sikeres.

Lehet másképp? Lehet másképp!

A program a konfliktuskezelés különféle módszereivel ismerteti meg a gyermekeket, mindezt játékosan, újszerűen. 40 alkalommal voltak iskolákban kb. 18 osztályban. A program sikerességét mutatja, hogy 5 iskolától érkezett meghívó a lehetőségek ismertetésére a tanárok számára.

Bölcsőde

Egyesített Bölcsődei Intézmények
1119 Budapest, Tétényi út 46-48.

Az Egyesített Bölcsődei Intézmények a Gyvt. 42. §-ában meghatározottak szerint a 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény a Bölcsődei nevelés - gondozás országos alapprogramja szerint. Az intézmény a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletben meghatározott feladatok ellátását végzi. Az intézmény az átlagos fejlődésű és sajátos nevelési igényű kisgyermekek napközbeni gondozását-nevelését alapfeladatként végzi.

A Gyvt. 42. § (4) bekezdésében meghatározott szolgáltatási tevékenységek közül otthoni gyermekgondozást, illetve időszakos gyermekfelügyeletet biztosít azokban a bölcsődékben, ahol hosszabb idejű hiányzás miatt időlegesen szabadul fel férőhely. Az intézmény engedélyezett férőhelyszáma 844, az ellátás 9 telephelyen, 66 bölcsődei csoportban történik. 2016-ban a 844 férőhelyen 1292 gyermeket láttak el, ebből 33 gyermek sajátos nevelési igényű. A nyitvatartási napok száma 228, a teljesített gondozási napok száma 116056 volt. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény alapján igénybe vehető ingyenes étkeztetést 80 gyermek számára biztosított az intézmény, normatív étkezési díjkedvezményt (100 %-os) 419 gyermek vett igénybe.

2016. januártól kiemelt szerepet kapott a környezettudatos bölcsődei nevelés alapjainak lefektetése, melynek eredményeképpen megindult a szelektív hulladékgyűjtés, dísznövény- és zöldségeskertek létrehozása, facsemeték ültetése.

A magas szintű szakmai munkához nélkülözhetetlen a dolgozók lelki egészsége és egyensúlya, ennek érdekében minden dolgozó lehetőséget kap pszichológus által vezetett kiscsoportos szupervízióon való rendszeres részvételre.

35. táblázat**Bölcsődei
telephelyek
(tagbölcsődék)**

	2015 Férőhelyszám <i>Létszám</i>	2016 Férőhelyszám <i>Létszám</i>
Napsugár Bölcsőde (Csiki-hegyek u. 9.)	104 158	104 154
Kuckó Bölcsőde (Bogdánfy u. 4/a.)	76 109	76 118
Pöttöm Bölcsőde (Ménesi u. 41.)	40 67	40 65
Mogyoróskert Bölcsőde (Fraknó u. 13-15.)	76 123	76 121
Szemünk Fénye Bölcsőde (Tétényi út 46-48.)	132 227	132 207
Katica Bölcsőde (Törökugrató u. 10.)	92 158	104 166
Dúdoló Bölcsőde (Menyecske u. 2.)	104 151	104 153
Bóbita Bölcsőde (Fonyód u. 3-5.)	132 204	132 189
Mesevár Bölcsőde (Zólyomi u. 20-22.)	76 117	76 119
Összesen	832 1314	844 1292

*Átmeneti gondozást nyújtó ellátások**Helyettes szülő ellátás*

Fehér Kereszt Közhasznú Egyesület
1029 Budapest, Hímes utca 3.

A helyettes szülői szolgáltatás teljes körű (éjjel-nappali) ellátást nyújt hosszabb-rövidebb időre a rászoruló gyermekes családok részére. A segítséget a szülők kérik, akik valamilyen oknál fogva (például: betegség, kórházi tartózkodás, hajléktalanság, rendkívüli munkavégzés stb.) gyermekük gondozását átmenetileg nem tudják saját háztartásukban megoldani.

A 2016. évben az Egyesület két gyermek számára nyújtott helyettes szülői gondozást, összesen 242 gondozási napon. A gondozási időszak leteltével az egyik gyermek hazatért családjához, a másik gyermek gondozása még folyamatban van.

Gyermekek átmeneti otthona

Krízis Alapítvány Átmeneti Otthona
1225 Budapest, Nagytétényi út 266.

Az Alapítvány Átmeneti Gyermekeotthonának alapvető célja, hogy szervesen kapcsolódva a gyermekvédelem intézményrendszerébe, a gyermekjóléti szolgálatokkal szorosan együttműködve segítsen a szociálisan teljesítőképességük határára sodródott szülőknek, gyermekeknek problémáik kezelésében. 2016-ban a XI. kerületi ellátottak száma 27 fő volt 4210 gondozási napon. A gyermekeket a gyermekjóléti szolgálatok irányítják az alapítványhoz, a gondozási folyamat velük szoros együttműködésben történik.

Családok átmeneti otthona

Anyaoaltalmazó Alapítvány
Családok Átmeneti Otthona
1201 Budapest, Török Flóris utca 228.
1201 Budapest, Török Flóris utca 257.

Az Anyaoaltalmazó Alapítvány Anya- és Gyermekeotthona a XI. kerületi lakosok közül 2016-ban 8 édesanyjának 1284 gondozási nap, 2 édesapjának 370 gondozási nap, és 13 gyermeknek 1795 gondozási nap időtartamban nyújtott elhelyezést. Az intézmény rendszeresen szervez különféle foglalkoztatást a lakók számára, hetente egyszer jogi és pszichológiai tanácsadást biztosítanak részükre. A dolgozók szakmai továbbképzéseken vesznek részt, részükre havonta egyszer szupervíziós foglalkozást tartanak.

Gyermekekétkeztetés

Újbuda Önkormányzata fokozott figyelmet fordít az intézményi gyermekétkeztetés elérhetőségének fenntartására. Ezt a törekvést tovább erősítette a 2015 szeptemberétől széles körben hozzáférhetővé vált ingyenes igénybevétel lehetősége. Az önkormányzati rendelet szerint megállapított – térítési díjkedvezmény formájában nyújtott – gyermekétkeztetési támogatást 2016-ban 311 gyermek számára, összesen 10 224 ezer Ft összegben biztosította az Önkormányzat.

36. táblázat

**Gyermek-
étkeztetési
támogatás**

	2015	2016
A támogatott gyermekek száma	710	311
A nyújtott támogatás összege (ezer Ft)	20 725	10 224

A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása

A Képviselő-testület által elfogadott Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Stratégiájának célja az alapvető emberi jogok érvényesítése, az életminőséget javító helyi közbiztonság megteremtése, a jogsértéseket előidéző okok és a sértetté válás veszélyének érezhető csökkentése, a bűncselekmények eredményes megelőzése, a lakosság és a rendvédelmi szervezetek közötti célirányos párbeszéd megteremtése.

A kerületi önkormányzat vezetőinek és Újbuda egyéb, a közbiztonság megteremtésében, megtartásában érdekelt szervezeteknek egységes célkitűzése a kerületi lakosság biztonságérzetének folyamatos javítása.

A bűnözés nemzetközi terjedése, az esetleges katasztrófák következményeinek hatékony leküzdése, a köz- és környezetbiztonságot érintő események számának folyamatos növekedése minden települést, de leginkább a Fővárost állítja komoly kihívás elé, amelynek kezelése mind bonyolultabbá válik, költsége folyamatosan növekszik.

A közbiztonság közügy, az életminőség elsődleges összetevője. Az egyes állampolgár közérzetére csakúgy, mint az összlakosság hangulatára jelentős hatással van. Ahol kellő mértékű a biztonság, ott a materiális életkörülmények is jobbak és nagyobb a tőkebefektetési kedv. A rossz közbiztonság taszítja a tőkét, taszítja az idegenforgalmat, ezért a közbiztonsággal, mint gazdasági tényezővel számolni kell.

A stratégiában megfogalmazott célok megvalósításával a 2016. évben a közbiztonság helyzetéért felelős polgármester, alpolgármester felügyeletével közbiztonsági tanácsnok, közbiztonsági referens, az önkormányzat tulajdonában lévő Újbuda Prizma Nonprofit Kft., valamint Újbuda Közterület-felügyelet foglalkozott. A közbiztonság fokozása érdekében Újbuda Önkormányzata a Dél-Budai Regionális Katasztrófavédelmi Kirendeltség, a BRFK XI. Kerületi Rendőrkapitánysága és a kerületben tevékenykedő polgárőr egyesületek munkáját jelentős anyagi támogatással segítette.

A kerületi közbiztonság vonatkozásában a koordinatív önkormányzati feladatmegvalósítás szakmai szolgáltató szervezete a 2008. évben megalakult Újbuda Közterület-felügyelet.

Újbuda Önkormányzata az önkormányzatokról szóló törvény által meghatározott közbiztonsági és bűnmegelőzési feladatok hatékony megvalósításának érdekében 2016-ban is feladatokat határozott meg, konkrét helyzetelemzés alapján stratégiai célokat és prioritásokat jelölt ki.

A célmegvalósításhoz szükséges konkrét feladatok a közrend és közbiztonság fenntartásáért tevékenykedő szervezetekkel (rendőrséggel, katasztrófavédelemmel, polgárőrséggel, közterület-felügyelettel, humánszolgáltató intézményekkel) való szakmai együttműködés keretein belül, a 2016. évben is négy pilléren nyugodtak. Ezek a következők:

- közösségi bűnmegelőzés,
- közösségi célú szolgáltató tevékenység,

- közlekedésbiztonság fejlesztése,
- közösségi célú vállalkozási tevékenység.

Közösségi bűnmegelőzés

Térfigyelő rendszer üzemeltetése, fejlesztése

A térfigyelő kamerarendszer üzemeltetése Újbuda közbiztonsági szakemberei szerint pozitívan befolyásolja a közrendet, a közbiztonságot.

A térfigyelő központokban szolgálatot teljesítő szabadidős rendőrök bérét az Önkormányzat az erre a célra elkülönített pénzeszközből finanszírozta.

Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) drogprevenációs munkájának rendezett végrehajtása

2016-ban az Újbudai KEF a közös cselekvés, a partneri együttműködés kialakítását célozta meg a társadalom minél szélesebb köreiben. Közös platform kialakítása szükséges az egészséges életmód megítélésének, társadalmi értékének vonatkozásában. Alapelv a szektorsemlegesség; az ellátandó feladatok tekintetében a mérce a kompetencia és hatékonyság, más szempontok érvényesülése másodlagos. A kábítószer használat visszaszorítását célzó hatékony felvilágosító munka érdekében 2016-ban az Újbudai KEF pályázatot nyújtott be a KAB-ME-16 jelű kormányzati kiíráson „Tudatos szülő, tiszta gyermek” címmel. A projektet a kiíró hasznosnak, egyedinek ítélte meg, anyagi támogatásban részesítette.

Áldozatvédelmi Szakmai Együttműködési Rendszer

A bűnmegelőzés, az áldozattá válás elkerülése és az áldozatsegítés a célja az Áldozatvédelmi Szakmai Együttműködési Rendszernek (ÁSZER), amelyet Újbuda Önkormányzata és a XI. Kerületi Rendőrkapitányság valósít meg a kerületben. Az Újbudai ÁSZER 2016. júliusban megtartott alakuló ülésén a tagszervezetek egyhangúlag Király Nóra alpolgármester asszonyt választották a szervezet elnökének. Az ÁSZER-program keretében az áldozatok személyre szabott segítséget kaphatnak, amelyek igazodnak a bűncselekmény során keletkezett kár természetéhez és annak orvoslásához.

A rendőrség és az önkormányzat (és intézményei) mellett a programban részt vesznek az idősgondozó intézmények, a kormányhivatal áldozatsegítő szolgálata, az egyházak képviselői, valamint a katasztrófavédelmi, polgárőr- és civil szervezetek.

Közösségi célú szolgáltató tevékenység

Polgárőr Egyesületek hatékonyságát segítő tevékenység

Az Önkormányzat 2016-ban is feladatának tekintette a Polgárőr Egyesületek anyagi és erkölcsi támogatását.

Állampolgárok biztonságérzetének növelése

A lakosság szubjektív és objektív biztonságérzetének növelése érdekében a közbiztonság fenntartásával foglalkozó szervezetek és az állampolgárok kapcsolatfelvételének, kommunikációjának elősegítése 2016-ban is a már bevált „Zöld szám” működtetésén keresztül valósult meg. Célja a Közterület-felügyelet, Polgárőrség, Katasztrófavédelem, Rendőrség, Népegészségügyi Intézet könnyű elérhetősége. A diszpécser központban fogadott állampolgári bejelentések alapján, a megfelelő erők azonnali mozgósításával lehetséges a károk minimalizálása.

Közlekedésbiztonság

Mobil sebességmérő táblák működtetése.

Lehetőséget biztosít a sebességmérők adatainak gyakorlati hasznosítására. Nagyszámú szabálysértés esetén rendőrségi éles mérés kezdeményezése.

Zárt, őrzött parkolók üzemeltetése saját szervezésben (Újbuda Prizma Közhasznú Nonprofit Kft.)

Fokozódó lakossági igény kiszolgálása önkormányzati tulajdon hasznosításával.

Játszóterek őrzése, gondnokolása (Újbuda Prizma Közhasznú Nonprofit Kft.)

Az utóbbi években felújított játszóterek állapotának megőrzése, fenntartása 2016-ban is kisebb költséget jelentett, mint a vandálok pusztító munkájának helyreállítása.

Pályázatfigyelés, pályázatírás

A Kft. tevékenységéhez kapcsolható hazai és nemzetközi pályázatokon való részvétel központi források megszerzésének érdekében.

Forrásteremtő tevékenységek

A bűnmegelőzéssel foglalkozó helyi szakemberek fontosnak tartják, hogy a saját (helyi önkormányzat költségvetési támogatás) pénzeszközökön kívül, sikeres pályázatok útján központi forrásokhoz jussanak. Újbuda Önkormányzatának felkészült pályázatíró szakemberei évről-évre komoly központi forrásokhoz juttatják a projekteket, a végrehajtó szervezeteket (KAB-KEF pályázatok).

A kerületi bűnmegelőzési stratégiában megfogalmazott irányelveknek megfelelően az önkormányzat bűnmegelőzési tevékenységét 2016-ban is a hivatalban dolgozó közbiztonsági referens szervezte. Feladata a stratégia végrehajtásának a koordinálása, napi munkakapcsolat az önkormányzat közbiztonsági tanácsnokával és a területért felelős polgármesterrel, kabinetvezető helyettessel.

A státusz feladatrendszere nagyobb mozgásteret biztosít az önkormányzat számára, átláthatóbbá, átjárhatóbbá válik a kerületi szervezetek közbiztonsági, bűnmegelőzési tevékenysége, a koordinációs tevékenység hatására növekszik az elvégzett munka határfoka.

A közterületek rendjére, tisztaságára vonatkozó szabályok végrehajtásának ellenőrzésére, a jogi normákba ütköző cselekmények megelőzésére, meggátolására, megszüntetésére, továbbá a közterületen folytatott engedélyhez kötött tevékenységek szabályszerűségének ellenőrzésére 2007-ben Újbuda Képviselő-testülete döntést

hozott a helyi Közterület-felügyelet megalakításáról, amely testület 2008-ban megkezdte működését. A lakossági és szakmai visszajelzések 2016-ban is pozitívak voltak, igazolták a felügyelet létezésének jogosságát.

Az ifjúkori bűnözés alakulása

A helyi rendőrség beszámolója 2016. év tekintetében a fiatalkorúak által elkövetett bűncselekmények tendenciái a kapitányság illetékességi területén a következők szerint alakultak:

Újbudán, a hasonló adottságokkal rendelkező és településszerkezetű kerületekhez viszonyítva a fiatalkorúak által elkövetett bűncselekmények kisebb számban jelentkeznek, ennek ellenére a kapitányság folyamatosan kiemelt hangsúlyt fektetett a probléma kezelésére. Ennek is köszönhető, hogy a tárgyévben, a 2015. évhez viszonyítva, a fiatalkorúak által elkövetett bűncselekmények száma csökkenő tendenciát mutat.

A fiatalok zömében kisebb súlyú vagyon elleni bűncselekményeket, bolti, iskolai, alkalmi lopásokat követnek el. Sok esetben ezek éppen csak meghaladják a szabálysértési értékhatárt. Egyéb bűncselekmény típusoknál - garázdaság, testi sértés, rongálás - is jellemző, hogy életkori sajátosságaikból adódóan, a különböző élethelyzetekre adott helytelen válaszok motiválják a fiatalkorú elkövetőket. A súlyosabb megítélésű bűncselekmények hátterében, gyakran a rossz példát közvetítő családi háttér, az eltorzult értékrendű baráti társaság, esetleg felnőtt korú felbujtó vagy tettestárs húzódik meg.

A fiatalkorúak elkövetői magatartására jellemző, hogy ösztönvezérelt módon cselekszenek, nem gondolják, hogy tetteknek büntetőjogi következményei vannak, gyakorlatilag jó heccnek, csínytevésnek fogják fel azt. A gyermekotthonokban, nevelőintézetekben, illetve iskolákban előforduló enyhébb megítélésű bűncselekmények megelőzéséhez a nevelők, tanárok - a normakövető magatartás kialakítása érdekében tett - erőfeszítései nyújtanak biztos háttérrel.

A fentiek tükrében látható, miért is ennyire fontos, hogy a bűnüldözői tevékenység mellett a felvilágosítás és a bűnmegelőzés is komoly szerepet kapjon. Ennek érdekében folyamatos az együttműködés a rendőrség, az önkormányzat, a kerületben működő iskolák, a gyermek- és ifjúságvédelmi szervezetek, rendvédelmi szervezetek ifjúságvédelmi szakemberei között.

Újbuda demográfiai mutatói

37. táblázat

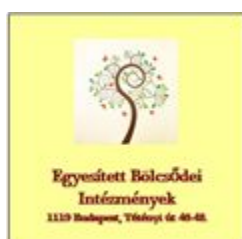
Újbuda lakosságának
kor szerinti összetétele

Korosztály (év)	2015	2016
0 - 3	5848	5707
4 - 14	13284	13468
15 - 18	3508	3638
19 - 20	1834	1801
21 - 25	5775	5515
26 - 35	19305	18456
36 - 50	31419	31945
51 - 62	18068	16883
63 - 80	27124	27 616
81 -	8448	8379
Összesen	134613	133408

Újbuda lakosságszáma kis mértékben csökkent. A 0-18 éves korosztály lélekszáma – a 2015. évhez viszonyítva – kis mértékben, 173 fővel emelkedett.

Az Önkormányzat által fenntartott intézmények rövid bemutatása

[1] Egyesített Bölcsődei Intézmények

A Budapest XI. kerületi Tanács 1979-ben alapította az intézményt. 1979-ben 19 működő bölcsőde volt. Az 1980-as évek közepétől fokozatosan csökkent a férőhelyek száma. A rendszerváltozást követően 11 telephelyen működött bölcsőde. 2000-től alakult ki a jelenlegi tagozódás, a kilenc telephely. A XI. kerület tagolódásához, adottságaihoz igazodva alakult a tagbölcsődék száma, elhelyezkedése.

A Pöttöm Bölcsőde (1118 Budapest, Ménesi út 41.) Gellérthegy területén 1957-től működik bölcsődeként, korábban és jelenleg is 40 férőhellyel. A Kuckó Bölcsőde (1117 Budapest, Bogdánfy u. 4/a.) 1965 óta működik bölcsődeként kezdetben 60, jelenleg 76 férőhellyel. Kelenföldön a Mogyoróskert Bölcsőde (1115 Budapest, Fraknó u. 13-15.) 1968-ban került megnyitásra korábban 60, jelenleg 76 férőhellyel. A Szemünk Fénye Központi Bölcsőde (1119 Budapest, Tétényi út 46-48.) szintén

Kelenföldön található, 1973-ban kezdte meg működését, korábban 100, jelenleg 132 férőhelyen. Albertfalván található a Bóbita Bölcsőde (1116 Budapest, Fonyód u. 3-5.), amely 1979-ben került megnyitásra. A férőhelyek száma korábban 100, jelenleg 132. Gazdagréten a Napsugár Bölcsőde (1118 Budapest, Csiki-hegyek u. 9.) 1986 óta működik, 86 majd jelenleg 104 férőhellyel. Szintén Gazdagréten található a Katica Bölcsőde (1118 Budapest, Törökugrató u. 11.). A bölcsőde férőhelyeinek száma korábban 80 volt, jelenleg 104. A Dúdoló Bölcsőde (1112 Budapest, Menyecske u. 2.) 1977-ben kezdte meg működését, korábban 100, jelenleg 104 férőhelyen. A Mesevár Bölcsőde (1118 Budapest, Zólyomi út 20-22.) 1983-ban került megnyitásra korábban 60, jelenleg 76 férőhellyel működik. A kilenc tagbölcsődében a munkatársak engedélyezett összlétszáma 246,5.

2016-ban több ellenőrzés történt a bölcsődékben. Budapest Főváros Kormányhivatala helyszíni ellenőrzést tartott 4 tagintézményben, a fenntartó a fogyatékos kisgyermek normatíva elszámolását ellenőrizte, szintén a fenntartó végzett belső ellenőrzést a szabályzatok és a Gazdasági Műszaki Ellátó Szolgálattal kötött megállapodások betartásáról, valamint szűrőpróba szerű ellenőrzések történtek Budapest Főváros Kormányhivatal XI. Kerületi Népegészségügyi Osztálya részéről a telephelyek szabályos működése tárgyában.

Jövőre vonatkozó terveik között szerepel a “Környezettudatos Bölcsőde” további fejlesztése, a tapasztalatok országos megosztása, legalább egy bölcsődében a játszócsoport szolgáltatás visszaállítása, részt venni a bölcsődék szakmai munkájának ellenőrzésében, valamint szeretnék elindítani az Egyesített Bölcsődei Intézmények honlapját, amely számos hasznos tudnivalóval, aktuális információval szolgálhatna a szülőknek.

[2] Újbudai Humán Szolgáltató Központ

A XI. kerületben az 1994 óta létező, akkor még alapítványi formában működő Családsegítő Szolgálat és az 1997 óta működő Pedagógiai Szolgáltató Központban létrehozott Gyermekvédelmi Csoport „füziójából” jött létre az Újbudai Humán Szolgáltató Központ. Az intézmény alapítására 2000. január 1-jén került sor, a korábban a kerületben működő Gyermekjóléti Szolgálat és Családsegítő Szolgálat egy intézményben történő integrálásával. Az intézmény munkatársainak engedélyezett létszáma 53.

Az intézmény minden hétköznap nyitva áll a lakosok számára reggel 8.00 órától 18.00 óráig. Nyitvatartási időn túl és hétvégén készenléti szolgálatot működtet, melyet a +36304595090 telefonszámon lehet hívni.

Az intézmény munkatársai segítséget nyújtanak nevelési problémák, családi konfliktusok, iskolai, beilleszkedési, tanulási problémák, deviáns magatartás, továbbá

anyagi gondok, közüzemi díjhátralékok, szenvedélybetegségek, lakhatási nehézségek, munkavállalási nehézségek, életvezetési problémák, krízishelyzetek megoldásában, segítik a hozzáférést a speciális ellátási formákhoz, megoldási módokhoz. Közreműködnek a kormányhivatali intézkedések végrehajtásában, például elhanyagolás, bántalmazás miatt bekövetkező veszélyeztetettség megszüntetése érdekében nyújtanak segítséget, látnak el feladatokat. A szociális segítőmunka folyamatában közreműködnek az intézmény jogász, pszichológus, pszichiáter, családterapeuta, mediátor vagy kineziológus szakemberei is. A szolgáltatások ingyenesek, igénybevételük alapvetően az önkéntes együttműködés elve alapján történik.

Az intézményben 2016-ban csak a fenntartó részéről történt ellenőrzés.

Javaslatok és tervek között szerepel az épület bővítése külön bejáratú irodákkal a hétvégi kapcsolattartási ügyelet megvalósítása érdekében.

Komoly problémát jelent a védelemben vételi eljárás során, hogy a szülőnek és a gyermeknek előírt magatartási szabályok be nem tartása nem von maga után semmilyen szankciót, továbbá probléma a háttérintézmények hiánya, zsúfoltsága. Legtöbb gond a gyermekpszichiátria területén adódik, mert nagyon hosszú a várakozási idő a bekerülésre.

2016 őszén az intézményben megkezdődött a szervezetfejlesztés, kidolgozásra kerültek a fejlesztendő területek, 2017-ben ezek megvalósítása is tervek között szerepel.

[3] Újbudai Idősek Háza

A Fővárosi Tanács által alapított nyugdíjasház 1974 augusztusától fogadta beutalás alapján idős lakóit. A ház 2000. január 1-től működik szakosított szolgáltatást nyújtó intézményként. 2004-ben a Széchenyi Terv Lakásprogram segítségével, tetőtér ráépítéssel, 30 új lakrész kialakításával, intézménybővítés valósult meg. 2009-ben az időskorúak átmeneti ellátása – gondozóház – céljára 10 férőhely, majd 2010-ben további 4 férőhely kialakítása történt meg. Az érvényes alapító okirat és működési engedély alapján jelenleg 71 férőhelyen idősotthoni ellátás, 14 férőhelyen időskorúak átmeneti ellátása – gondozóház – biztosított.

Az intézmény szervezeti létszáma 2000-ben 22 fő volt. A férőhelybővítéssel és az új szakfeladat elindításával strukturálisan és személyi feltételeiben is változott az intézmény. A jelenlegi engedélyezett szervezeti létszám 42, szolgáltatási feladatait 26 fő szakmai és 16 fő technikai munkatárssal látja el.

Az intézményt elhelyezkedése, természeti adottságai kiválóan alkalmassá teszik az idősgondozásra. Tömegközlekedési eszközökkel is jól megközelíthető, személygépkocsival a parkolás megoldott. Közvetlen szomszédságában található a Szent Imre Egyetemi Oktató Kórház. Az otthont nagy kert veszi körül, az épület

kétemeletes, két lifttel ellátott. Az intézményen belül tágas közlekedők találhatók, a földszinten és az emeleten több helyiséget lehet közösségi célra használni. Az első emeletre a lift mellett lépcsőn és rámpán is feljuthatnak a lakók. A lakrészeken belül előszoba, fürdőszoba és lakószoba található. A szobák világosak és napfényesek, a földszinti és I. emeleti lakásokhoz erkély kapcsolódik. Az egészségügyi ellátáshoz rendelkezésre áll orvosi rendelő, betegszoba.

Az intézmény feladata, hogy szolgáltatásai megfeleljenek a szakmai szabályoknak, a Szakmai programban, az Alapító okiratban, a Szervezeti és működési szabályzatban, a Házirendben valamint a jogszabályokban meghatározott feladat-ellátási követelményeknek.

Az egészségügyi ellátás szakmai színvonalának emelése érdekében engedély szükséges a szakápolási feladatok ellátásához. A működési engedélyeztetési eljárás megkezdődött, a személyi feltételek biztosítása érdekében a munkát megkezdték.

Az ápolási-gondozási feladatok minőségbiztosítási rendszerének építése és bevezetése 2017. szeptemberében megtörténik.

[4] Újbudai Szociális Szolgálat

A Budapest XI. kerületi Tanács 1984. évben a 114/VB/1984. számú határozatával alapította meg Egyesített Szociális Intézmények néven a szolgáltató szervezetet azzal a céllal, hogy a kerület idős lakossága számára étkeztetés, házi segítségnyújtás és idősek klubja formájában segítséget nyújtson. A szolgáltató nevét a fenntartó 2011. november 1-jei hatállyal Újbudai Szociális Szolgálat (a továbbiakban: ÚSZOSZ) elnevezésre változtatta. A jelenleg hatályos, a módosítással egységes szerkezetbe foglalt Alapító Okiratot Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata Képviselő-testülete a 2016. február 25-i ülésén a 28/2016. (II. 25.) XI.ÖK. b) számú határozattal fogadta el. Az intézményben dolgozók létszáma 109, ebből az intézményirányításban és adatrögzítésben 13, a házi segítségnyújtásban 44, az étkeztetésben 5, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban 4, a támogató szolgáltatásban 5, a nappali ellátásokban 36, az otthoni szakápolásban pedig 2 munkatárs dolgozik. A kerület nagyságához, lélekszámához, területi tagoltságához igazodva az intézmény a szakmai tevékenységet több telephelyen valósítja meg. A szociális alapellátás székhelye Kelenföldön, míg a telephelyek Szent Imre-város, Albertfalva és Gazdagrét területén helyezkednek el. A fogyatékosok nappali ellátása a Gellérthegy telephelyen található. Az ÚSZOSZ a feladatainak megvalósítása érdekében az intézmény központja által irányítottan, integráltan, egységes egésként működik.

2016-ban a fenntartó intézkedése nyomán elindult a Fejér Lipót utca 59. szám alatt elhelyezkedő épületegyüttes felújítása.

A Nappali Szociális Központban a szolgáltatásokból régóta hiányzó pszichiátriai betegek nappali intézménye kerül kialakításra, valamint itt működik majd a fogyatékos személyek nappali ellátása a Gellérthegy telephely után.

Összefoglalás

Újbuda Önkormányzata a 2016. évben is eleget tett jogszabályi kötelezettségeinek mind a szociális, mind a gyermekvédelem területén. Az Önkormányzat folyamatosan figyelemmel kíséri a szakmapolitikai és a jogszabályi változásokat, azoknak megfelelően határozza meg Újbuda jövőbeni céljait a szociális és a gyermekjóléti ellátások területén.

Megállapítások

- Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata több kötelező önkormányzati feladatot lát el civil szervezetekkel kötött ellátási szerződések útján. A jelenlegi ellátási szerződések 2017. december 31-ig érvényesek. A szervezetekkel az Önkormányzatnak továbbra is kiemelkedően jó a kapcsolata.
- Az intézmények a 2016. évben is tovább fejlesztették, javították a szakmai munka minőségét, a gondozottakkal kapcsolatos adatok nyilvántartását, az adatkezelés informatikai támogatását.
- Az Újbudai Idősek Háza férőhelyeinek átminősítése (emelt színvonalú ellátás megszüntetése, átlagos férőhelyekké) 2016-ban is tovább folytatódott, ennek megfelelően az alapító okirat, majd a működési engedély (szolgáltatói nyilvántartásba vétel) újbóli módosítása megtörtént.
- Az Önkormányzat az Újbudai Idősek Háza lakrészfelújítására több mint 14,5 millió Ft-ot, lakrészek bútorozására több mint 839 ezer Ft-ot biztosított. Az intézményben továbbá felújításra és bővítésre került az ebédlő (biztosított előirányzat: több mint 4 millió Ft).
- Az Idősek Házába belépők hozzájárulásából 2016-ban a teljesítés előirányzata 30 millió Ft volt.
- Az Újbudai Szociális Szolgálat Kenderes telephelyén vizesblokkok felújítására került sor (akadálymentes mosdó kialakítása). A felújításhoz közel 5,5 millió Ft előirányzatot biztosított az Önkormányzat.
- Az Újbudai Szociális Szolgálat eszközbeszerzésére (betegmozgató, jelzőrendszeres készülék) összesen 4,4 millió Ft-ot fordított az Önkormányzat.
- Az Egyesített Bölcsődei Intézmények Napsugár Bölcsődéjében közel 15 millió Ft-ból történt felújítás (vizesblokk, udvar, terasz burkolat). A Bóbita Bölcsődében sor került az alkalmazottak részére biztosított helyiségek felújítására (előirányzat: 8 millió Ft). A Mogyoróskert Bölcsődében előtető kialakítására, kiszolgáló helyiségek felújítására került sor közel 8 millió Ft-ból, a Mesevár Bölcsődében pedig a csoportszobák felújítása történt meg 2 millió Ft ráfordításával. A Szemünk Fénye Központi Bölcsődében sószoza kialakítására került sor (előirányzat: 4 563 ezer Ft).

Javaslatok, célok meghatározása

- Folyamatos feladat az Újbudai Idősek Háza férőhelyeinek további átminősítése, az emelt színvonalú ellátás kivezetése, átlagos férőhelyekké minősítése.
- Folytatni kell az intézményekben a szakmai munka informatikai támogatásának fejlesztését.
- Folytatni kell az Újbudai Humán Szolgáltató Központ család- és gyermekjóléti feladatainak harmonizálását a központi protokollokkal.
- Az Önkormányzat kötelező, de még ellátatlan feladatát, a pszichiátriai betegek nappali ellátását mihamarabb ki kell alakítani az Újbudai Szociális Szolgálat intézményhez integrálva. Mindezek megvalósítása érdekében 1119 Budapest, Fejér Lipót utca 59. szám alatt Újbuda Önkormányzata új telephelyet alakít ki az Újbudai Szociális Szolgálat számára. A pszichiátria betegek nappali ellátására a tervezett ellátotti létszám 25 fő.
- Az Egyesített Bölcsődei Intézmények a környezeti nevelés területén kiemelkedő szakmai sikereket ér el innovatív programjával. A program továbbfejlesztése kiemelt fontosságú az intézmény számára. 2017. évtől az intézményt módszertani feladatok ellátására kérték fel, így a Magyar Bölcsődék Egyesületének megbízásában Módszertani Bázis Bölcsődéként is működnek. Ellenőrzést Budapesten és Pest megyében fognak végezni, amely kiemelt feladat az intézmény számára.